

ὅσον ἄλλα πολλὰ, πασίγνωστα μὲν, δυσεξήγητα ὁμῶς. Τυφλὸς, παραδείγματος χάριν, ἐν πλήρει νηνεμία περιπατῶν, δύναται νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ἐγγύτητα πραγμάτων διὰ τοῦ αἰσθήματος, τὸ ὁποῖον γεννᾷ εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἡ ἀτμοσφαῖρα· ἡμεῖς αὐτοὶ ἐκ πείρας ἐβεβαιώθημεν, ὅτι τυφλὸς μὲ τὰ ὦτα κεκλεισμένα ἠδύνατο νὰ εἴπῃ πότε μέγα τι ἀντικείμενον ἐπλησίαζεν εἰς τὸ πρόσωπόν του, ἀκόμη καὶ ἐνῶ προσεφέρετο μὲ τοσαύτην βραδύτητα, ὥστε νὰ μὴ προξενῇ ἐπαισθητόν τι ρεῦμα τοῦ ἀέρος.

ΤΑ ΥΔΑΤΑ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

“ΑΔΥΝΑΤΟΝ ἤθελεν εἰσδαί,” λέγει περιηγητὴς Ἀγγλος, “νὰ ὑπάρξῃ μεγάλοπολις ἐπὶ τῆς τοποθεσίας τοῦ Βυζαντίου, ἂν ἡ τοῦ ὕδατος φυσικὴ ἔλλειψις δὲν εἶχεν ἀναπληρωθῇ διὰ τεχνητῶν μέσων. Τὸ πρῶτον ἐκ τῶν μέσων τούτων εἶναι τὰ φρέατα καὶ αἱ κατ’ οἴκους δεξαμεναί, εἰς τὰς ὁποίας τὸ βρόχινον ὕδωρ συνάγεται τὸν χειμῶνα· ἀλλ’ ἔθνος ὁποῖον οἱ Τούρκοι, οἵτινες ἀπαιτοῦσι τὸ ὕδωρ καὶ φυσικῶς καὶ θρησκευτικῶς, καὶ διὰ νὰ πίνωσι καὶ διὰ νὰ λούωνται, ἐχρειάζοντο πολὺ ἀφθονωτέραν χορηγίαν· παρέχουσι δὲ ταύτην αἱ εἰς τὰ ὄρη κατασκευασθεῖσαι δεξαμεναὶ πλησίον τῶν αἰγιαλῶν τοῦ Εὐξείνου Πόντου. Τὰ ὄρη ταῦτα εἶναι οἱ τόποι τῶν ρυάκων καὶ τῶν βροχῶν· ὅπου δὲ ποτάμιον εὐρεθῇ τρέχον εἰς κοιλάδα ὅπως οὖν ὑψηλὴν, ἀνεγείρεται πρόχωμα περὶ τοῦ χαμηλοτέρου ἄκρου αὐτῆς, καὶ τὸ ὕδωρ ἐμποδιζόμενον τοιοῦτοτρόπως ὀπισθοδρομεῖ, καὶ συσσωρεύεται ἕως οὗ σχηματίζει μεγάλην, βαθεῖαν, καὶ τρίγωνον λίμνην. Τὸ πρόχωμα τοῦτο γενικῶς ἔχει τὸ πρόσωπον ἐκ μαρμάρου, ἐσκαπασμένου μὲ Ἀσιατικὰς γλυφάς, καὶ φαίνεται πολλάκις ὥραιον καὶ μεγαλοπρεπές. Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν λόφων σωληνοειδεῖς κέραμοι διακομίζουσι τὸ ὕδωρ· ὁπότεν δὲ μεσολαβῇ κοιλάς, ἀνεγείρεται ὑδραγωγεῖον. Τινὰ τῶν ὑδραγωγείων τούτων συντείνουσι μεγάλως εἰς καλλωπισμὸν τῆς ἀγροτικῆς θέας.

Τὸ φθινόπωρον τοῦ 1822 διήγαγον πλησίον μιᾶς τῶν μεγίστων καὶ σημαντικωτάτων ἀπὸ τὰς δεξαμενάς ταύτας. Ἐτυχε δὲ ἀνυδρον ἐκεῖνο τὸ ἔτος. Ἀπὸ τῆς 4ης Ἀπριλίου μέχρι τῆς 2ας Νοεμβρίου δὲν εἶχε βρέξει σχεδὸν διόλου. Τὸ ὕδωρ ἐπομένως παραπολὺ ἐχαμήλωσε καὶ ἐθόλωσεν εἰς τὰς δεξαμενάς, καὶ οἱ Τούρκοι ἔπεσον εἰς ἀνησυχίαν καὶ τρόμον. Οἱ περὶ τὰ ὕδατα μηχανικοὶ ἐπέμψθησαν νὰ ἐξετάσωσιν· ἐγὼ δὲ τοὺς συνώδευσα εἰς τινὰς τῶν δεξαμενῶν· ἐμέτρησαν τὴν ποσότητα τοῦ ὕδατος, καὶ μόλις εὐρήκαν ἀρκετὸν εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς πόλεως διὰ δεκαπέντε ἡμέρας! Φαντάσου τὴν κατῆφειαν ἐπακοσίων χιλιάδων λαοῦ, ἐπαπειλουμένων ἀπὸ ἔλλειψιν στοιχείου, ἀναγκασιότατον ὅχι μόνον εἰς οἰκιακὰς, ἀλλὰ καὶ εἰς θρησκευτικὰς χρείας. Δήσεις προσεφέροντο εἰς τοὺς ναοὺς, καὶ ὁ οὐρανὸς ἐκυττάζετο ἐπιμελέστατα.—Τὸ ἀναλλοίωτον τῶν πραγμάτων εἰς τὰς χώρας ταύτας,

καὶ αἱ εἰς τὰ συγγράμματα τῶν ἀρχαίων γινόμενα διασαφηνίσεις, μεγάλως εὐχαριστοῦσι πολλάκις τὸ πνεῦμα τοῦ περιέργου. Τὴν πλησίαν τῆς βροχῆς προμηνύει ἐνταῦθα, ὡς ἐν τῇ Συρίᾳ, ἡ ἐμφάνισις μικροῦ, μαύρου, παχέος νέφους, ἐπικρεμαμένου εἰς τὸν Εὐξείνιον ἢ τὴν Προποντίδα. Δερβίσης στέκει ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Γίγαντος ὄρους, καὶ ὁπότεν ἴδῃ νέφος, ἀναγγέλλει τὴν πλησίαν τῶν, ὡς ὁ Ἥλιος ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ Καρμηλίου. Μίαν τῶν ἡμερῶν ἀνέβην αὐτὸς ἐγὼ εἰς τὸν ἴδιον τόπον, καὶ παρετήρησα τὸν Δερβίσην ἐπὶ τῆς σκοπιᾶς, καὶ “Ἴδου νέφος μικρὸν, ὡς χεῖρ ἀνθρώπου, ἀνέβαινεν ἀπὸ τὴν θάλασσαν· καὶ ἔσπευσα νὰ καταβῶ, διὰ νὰ μὴ μὲ προφθάσῃ ἡ βροχή.” Τῶντι δὲ πάραυτα ἠκολούθησε, καὶ ἡσύχασαν οἱ Κωνσταντινοῦ πολῖται.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

Τὸ βιβλίον τοῦ Ἰώβ μᾶς διδάσκει, πρὸς τοῖς ἄλλοις, πόσον εἶναι ἀσθενὴς καὶ ἐπισφαλὴς ἡ ἡμετέρα κατάστασις, ὁπότεν δὲν ἐφορᾷ ἡμᾶς ὁ ὀφθαλμὸς τῆς Προνοίας, καὶ δὲν μᾶς προφυλάττῃ ἡ χεῖρ Αὐτῆς ἀπὸ τοὺς κινδύνους καὶ τὰς συμφοράς, αἱ ὁποῖαι μᾶς περικυκλοῦσιν, ἔτοιμοι πάντοτε νὰ μᾶς καταπλακώσωσι. Μόλις κρίνει εὐλογον ὁ Παντοκράτωρ, εἰς δοκιμασίαν καὶ ἄσκησιν τοῦ ἐναρέτου Ἰώβ, νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ περίεξ αὐτοῦ ἔμφραγμα, καὶ ἄνθρωποι καὶ δαίμονες ἐφορῶσι κατὰ τῆς εὐδαιμονίας του. Ἀδικοὶ γείτονες ἀρπάζουσι τὰ κτήματα, καὶ φονεύουσι τοὺς δούλους του· πῦρ ἐξ οὐρανοῦ ἀναλίσκει τὰ ὑπολειφθέντα· ἄνεμος ἐκ τῆς ἐρήμου ἀνατρέπει τὸν οἶκον, ὅπου οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ θυγατέρες ἐσυμποσίαζον, καὶ χώνει ὅλα τὰ τέκνα του εἰς τὸ μέσον τῶν ἐρειπίων. Ἐπομένως προσβάλλεται αὐτὸς προσωπικῶς, καὶ καλύπτουσι τὸ σῶμά του ἐξανθήματα καὶ ὀδυνῆρά ἔλκη, ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς μέχρι τοῦ ἱχνους τῶν ποδῶν. Καὶ ὁ πατριάρχης ἔγινε διαμιᾶς ἄτεκνος, ἄπορος, καὶ τεθλιμμένος, ὁ τὴν προτεραιάν διαβόητος κατ’ ὅλας τὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς διὰ τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν δόξαν τοῦ οἴκου του.

Αἱ συμφοραὶ τοῦ Ἰώβ ἦσαν τῶντι ἔκτακτοι. Ἀλλὰ πᾶς γίναν τοιαῦται; Μόνον ἐπειδὴ ὁ πάνσοφος Θεὸς εὐδόκησε νὰ παύσῃ πρὸς καιρὸν τὴν συνήθη αὐτοῦ προστασίαν, καὶ ἔχι ἐπειδὴ νέα δεινὰ προσεκληθήσαν ἐκ τῆς ἀβύσσου νὰ τὸν βασανίσωσιν. Ὁ φόβος ὁ νυκτερινὸς, τὸ βέλος τὸ τὴν ἡμέραν πετώμενον, ὁ λοιμὸς ὁ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατῶν, ὁ ὀλεθρὸς ὁ φθιρῶν κατὰ τὴν μεσημβρίαν, πάντοτε στέκουν ἔτοιμα νὰ μᾶς προσβάλλωσιν, ὡς προσέβαλον ἐκεῖνον, ἀλλ’ ὁ Παντοκράτωρ ἀναχαίττει τὴν ὁρμὴν των. Διότι αὐτοῦ εἶναι ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα.

Οἱ στοχασμοὶ οὗτοι ἐξ ἐνὸς μέρους δὲν συγχωροῦσι νὰ θαρρυνώμεθα εἰς βραχίονα σαρκός· ἐκ δὲ τοῦ ἄλλου ἀφαιροῦσι πᾶσαν δικαίαν βάσιν ἀνησυχίας, ἐνῶ ζῶμεν εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἔχωμεν τὸν Θεὸν φίλον ἡμῶν, χω-

ρίς τὴν ἄδειαν τοῦ ὁποίου καμμία λύπη ἢ συμφορὰ δὲν ἔμπορεῖ νὰ μᾶς ἀκολουθήσῃ. Μολονότι δὲ θλίψεις πρέπει νὰ περιμένωμεν, διότι καὶ τοὺς ἀγαθούς καὶ τοὺς δικαίους βλέπομεν πάσχοντας εἰς τὸν παρόντα βίον, μ' ὅλον τοῦτο, αἰσθανόμενοι ὅτι ὁ Θεὸς διέπει καὶ κυβερνᾷ τὰ πάντα, δὲν ἔμποροῦμεν εὐλόγως ν' ἀπειπιζώμεθα· μάλιστα, ἔχομεν ἀποχρῶντας λόγους νὰ ἐνθαρρυνώμεθα, ἐπειδὴ τὸ ὑπ' αὐτοῦ διατασσόμενον πρέπει νὰ διατάσσεται ἐν σοφίᾳ καὶ χάριτι, εἴτε πρὸς διόρθωσιν τοῦ κακῶς ἔχοντος, εἴτε πρὸς δοκιμασίαν καὶ ἄσκησιν τοῦ ἀγαθοῦ, ὥστε νὰ ἐπιδίδωμεν εἰς τὴν ἀγιοσύνην, καὶ νὰ προετοιμασθῶμεν εἰς δόξαν.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ.

Ἡ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀφ' ὅλας τὰς διασκεδάσεις τῶν ἀνθρώπων ἡ ἐκλεκτοτέρα καὶ ἡ προτιμότερα, ὡς ἡ ἀθωοτάτη καθ' ἑαυτήν, καὶ ἡ ἀβλαβέστατη πρὸς ἄλλους. Ἡ ἐνασχόλησις αὕτη οὐ μόνον συντείνει πρὸς ὑγείαν καὶ εἰρήνην τοῦ πνεύματος, ἀλλὰ καὶ πιθανὸν ὅτι πλειότερα εὐνοια προκύπτει, καὶ περισσότεραι φιλίας θεμελιόνονται διὰ τῆς συναναστροφῆς καὶ συγκοινωνίας τῆς ἐκ τοῦ ἐπιτηδεύματος τούτου, παρὰ διὰ τῆς ἐξ οἰουδήποτε ἄλλου. Αἱ ἡδοναί, αἱ ἐκστάσεις τοῦ κηπουροῦ, εἶναι ἀθῶαι καὶ καθαρά· γραμμὴ τις, χροιά, ἡ σκιά, γίνεται ὁ θρίαμβός του· μολονότι δὲ αὗται καὶ κατὰ τύχην πολλάκις ἀπολαμβάνονται, δὲν ἐξασφαλίζονται ὅμως πλὴν διὰ τῆς ἐωδινῆς ἐπιμελείας, τῆς ἐσπερινῆς προφυλάξεως, καὶ τῆς ἀγρυπνίας ἡμερῶν. Περιπλέον, ἡ ἐνασχόλησις αὕτη εἰς τοὺς διαφόρους βαθμούς της οὔτε τὸν πλούσιον ἀποκλείει οὔτε τὸν πτωχόν, καὶ ἀφθονοῦσα ἀπὸ ποικιλίαν ἀπεριόριστον διεγείρει ἀκαταπαύστως τὸν συναγωνισμόν, χωρὶς φιλονεικίαν ἢ δυσμένειαν.

ΠΕΡΙ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΟΣ.

Τὴν καθαριότητα συνιστῶσι πρὸς ἅπαντας τρεῖς δυνατοὶ λόγοι· πρῶτον, εἶναι σημεῖον εὐγενείας· οὐδεὶς ἄμοιρος τῆς ἀρετῆς ταύτης δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς καλὴν συναναστροφὴν χωρὶς νὰ προσκρούσῃ πολυτρόπως· τὰ διάφορα τῆς οἰκουμένης ἔθνη διακρίνει τοσοῦτον ἡ καθαριότης αὐτῶν, ὅσον αἱ τέχναι καὶ ἐπιστήμαί των· ὅσον εἶναι προβεβηκότα εἰς τὸν πολιτισμόν, τόσω μᾶλλον συμβουλευόνται τὸ μέρος τοῦτο τῆς κοσμιότητος. Δεύτερον, ἡ καθαριότης ἔμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ ἡ μητρικὴ τῆς ἀγάπης. Τὴν ἀγάπην γεννᾷ μὲν τὸ κάλλος, διατηρεῖ δὲ ἡ καθαριότης. Καὶ τὸ γῆρας αὐτὸ, ἀμίαντον καὶ καθάριον διαμένον, πόσῃν ἔχει ἐρασμιότητα! Ὁμοιον μετάλλου παλαιοῦ μὲν, λείου δὲ καὶ στιλπνοῦ, τὸ ὁποῖον προκρίνομεν ἀπὸ νέον, ἀλλ' ἐσχωριασμένον. Παρατηρητέον δὲ καὶ ὅτι οὐ μόνον καθιστᾷ ἡμᾶς εὐάρεστους πρὸς ἄλλους, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς, ἄριστον οὖσα τῆς ὑγείας προφυλακτικόν· καὶ ὅτι διάφοροι κακοήθειαι καὶ νοητικαὶ καὶ σωματικαὶ

εἶναι ἀσυμβίβαστοι μετὰ τὴν ἔξιν ταύτην. Τρίτον, συντείνει μεγάλως εἰς ἔμπνευσιν ἐξευγενισμένων καὶ ἀγνῶν αἰσθημάτων· διδασκόμεθα ἐκ πείρας, ὅτι τὰς πλέον κακοήθεις πράξεις βλέπουσι χωρὶς φρίκην ὅσοι μετὰ τὰς οἰκειωθῶσιν· ἐκ τοῦ ἐναντίου, οἱ ἀγαθὰ παραδείγματα ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν φεύγουσι μετὰ σπουδῆς ἀπὸ πάντων, τι προσκρούει· οὕτω δὲ, καὶ ἀγνοὶ καὶ ἄσπιλοι διαλογισμοὶ ὑπαγορεύονται εἰς τὸν νοῦν ἀπὸ τὰ πέριξ ἡμῶν ἀντικείμενα, ὅταν ἦναι ὠραῖα καὶ κομψὰ κατὰ τὸ εἶδος.

Εἰς τὰ θερμὰ κλίματα ἡ καθαριότης εἶναι μᾶλλον ἀναγκαία· ὅθεν καὶ ὁ Ἰουδαϊκὸς καὶ ὁ Μωαμεθανικὸς νόμος γέμουσιν ἀπὸ νίφεις, καθαρμούς, καὶ ἄλλα ἔθιμα τῆς αὐτῆς φύσεως.

Ο ΠΑΙΣ ΚΑΙ Ο ΑΝΗΡ.

ΕΖΗ πρὸ χρόνων εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἀμερικῆς Βοστῶνα ζωγράφος τις, ὀνομαζόμενος Κόπλειος. Ὀλίγον εὐδοκίμων εἰς τὸ ἐπάγγελμά του, ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὥστε νὰ δοκιμάσῃ καὶ ἐκεῖ τὴν τύχην του. Εἶχε δὲ μικρὸν υἱόν, τὸνομα Ἰωάννην, τὸν ὁποῖον συμπαρέλαβεν.

Ὁ Ἰωάννης ἦτον ἐπιμελέστατος, καὶ τοσοῦτον ἐπέδιδεν εἰς τὰ μαθήματα, ὥστε ὁ πατὴρ του ἔστειλεν αὐτὸν εἰς τὸ πανεπιστήμιον. Ἐκεῖ δὲ τόσον κατεγίνετο εἰς μελέτην, καὶ τόσον ταχέως ἀπέκτησεν ὑπεροχὴν, ὥστε οἱ διδάσκαλοι αὐτοῦ προεῖπον ὅτι ἐμελλε νὰ γένῃ ἐξοχος ἀνὴρ. Σπουδάζας τὴν νομικὴν, ἤρχισε νὰ ἐπαγγέλλεται τὸν δικηγόρον· ἦτο δὲ τόσον πεπλουτισμένος ὁ νοῦς αὐτοῦ ἀπὸ ποικίλας γνώσεις, καὶ τόσον γεγυμνασμένος ὑπὸ τῆς προτέρας ἐπιμελείας, ὥστε πάραυτα σχεδὸν διεφημίσθη. Μίαν ἢ δύο ἀξιολόγους δίκας μετὰ ταύτην ἐμπειρίαν καὶ φρόνησιν διεπραγματεύθη, ὥστε εἴλκυσε τὸν θαυμασμόν ὅλου τοῦ Βρετανικοῦ ἔθνους.

Ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν δὲν ἠμέλησαν τοιοῦτον ἄνδρα, καὶ σοφώτατον καὶ μεγάλην ἥδην ἐπιρροὴν ἀποκτήσαντα· ἀλλ' ἐλκύσαντες αὐτὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς κυβερνήσεως, τὸν προεβίβαζον ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην ἐντιμὸν θέσιν, ἕως οὗ κατέστη Λόρδος Μέγας Καγκελλάριος τῆς Ἀγγλίας—τουτέστιν ἡξιώθη τῆς ἀνωτάτης τιμῆς, εἰς ἣν ὑπέρκοις δύναται νὰ φθάσῃ. Ὁ πρὸ ἐξήκοντα περίπου ἐτῶν ἀσήμαντος παῖς εἰς τὴν Βοστῶνα ἐγένεν ἐπὶ τέλους Λόρδος Μέγας Καγκελλάριος τῆς Ἀγγλίας.—ὁ υἱὸς πτωχοῦ ζωγράφου, μόλις τὸν ἐπιούσιον ἄρτον πορίζόμενον, βαδύπλουτος ἀριστοκράτης Ἀγγλος, εἰς τῶν ἐπισημοτέρων κατὰ τὴν δύναμιν καὶ τὴν σοφίαν εἰς τὴν βουλὴν τῶν Λόρδων, καὶ εἰς τῶν σεβαστοτέρων ἀνδρῶν καθ' ὅλον τὸν πολιτισμένον κόσμον. Τοιαύτην ἀμοιβὴν ἔλαβεν ἡ φιλοπονία. Μολονότι δὲ τοιαύτης ὑπεροχῆς ὀλιγώτατοι μόνον ῥέζουσιν, κοινῶς ὅμως ὁ ἐπιμελής παῖς γίνεται ὠφέλιμος καὶ σεβάσμιος ἀνὴρ.